Geldrop-Mierlo

GGD Brabant-Zuidoost
Clausplein 10
5611 XP EINDHOVEN

uw brief		*ons kenmerk*	2538560
behandeld door	Jeroen de Leest	*onderwerp*	Zienswijze gemeente Geldrop-Mierlo op ontwerp programmabegroting 2026 GGD Brabant-Zuidoost
Geldrop	23 juni 2025		

Geacht Algemeen Bestuur,

De gemeente Geldrop-Mierlo heeft kennisgenomen van de ontwerp programmabegroting GGD Brabant-Zuidoost 2026. We begrijpen dat u zich met uw organisatie inzet voor het realiseren van regionale opgaven, waarbij een solide financiële onderbouwing essentieel is. Vanuit onze gemeentelijke verantwoordelijkheid willen wij echter het volgende onder uw aandacht brengen.

Medische arrestantenzorg
In uw programmabegroting bent u er vanuit gegaan dat u de aanbesteding rondom de medische arrestantenzorg (MAZ) gegund zult krijgen. Dit is zo ook in het financiële gedeelte van de begroting verwerkt. Inmiddels is bekend dat de MAZ niet aan uw organisatie is gegund. In de zienswijze op de programmabegroting 2025 hebben wij u al meegegeven rekening te houden met dit scenario. Wij gaan er dan ook vanuit dat u bent voorbereid op dit besluit, maar vragen desondanks expliciet naar wat hiervan de (financiële) gevolgen voor zowel GGD als aangesloten gemeente(n) zijn.

Schaalsprong
Uw organisatie anticipeert terecht op de voorgenomen schaalsprong in de Brainportregio. Juist de GGD dient hierin stevig positie te nemen, aangezien de focus van deze opgave tot op heden voornamelijk ligt op de economische groei en minder op de gevolgen voor de publieke gezondheid van haar inwoners. Ondanks het feit dat er juist op dit vlak in de huidige situatie nog een hoop winst te behalen valt. Wij verwachten nadrukkelijk van de GGD dat zij zich nog explicieter als verbindende schakel tussen de twee IZA-regio's zal oprichten, en daarin regionaal ook echt een voortrekkersrol pakt om het belang van de publieke gezondheid als onderdeel van een brede sociale (verander)agenda met haar maatschappelijke partners continu en actief blijft uitdragen.

Heroriëntatie kerntaken
In onze optiek vraagt dit ook dat de GGD kritisch kijkt naar de eigen organisatie, positie en dienstverlening. Er is een transitie nodig om ook daadwerkelijk naar de proactieve, innovatieve en resultaatgerichte organisatie te gaan die de GGD nu al zegt te zijn. Zo verwachten wij dat de GGD zelf proactief met concrete voorstellen komt voor collectieve preventie op het gebied van seksuele gezondheid en ook voor de Wet Integrale Suïcidepreventie (beide als onderdeel van de Wet Publieke

Bezoekadres: De Meent 2, 5664GC Geldrop | **Postadres**: Postbus 10101, 5660 GA Geldrop | **T** (040) 289 38 93 | **E** gemeente@geldrop-mierlo.nl
www.geldrop-mierlo.nl | facebook.com/gemeente.geldropmierlo | twitter.com/gGeldrop_Mierlo

Gezondheid) die vanaf medio 2025 wettelijke verplichtingen aan iedere gemeente in Nederland stelt. De GGD dient beter in te spelen op de mondiale, landelijke en regionale ontwikkelingen om wendbaar te zijn én te blijven. Te denken valt onder andere aan de vastlopende keten in de jeugd(gezondheids)zorg die tot wachtlijsten en toenemende problematiek bij kinderen en jongeren leidt, de dalende vaccinatiegraad met onlangs twee mazelenuitbraken in onze regio tot gevolg, de (bezuinigingen op) pandemische paraatheid ondanks waarschuwingen dat er nu al kans bestaat op het uitbreken van een nieuwe pandemie, en de (dreiging van) oorlog op het Europese continent waar inwoners zich in toenemende mate zorgen over maken. De uitdagingen zijn groot, net als de verantwoordelijkheid die de GGD als verlengstuk van gemeenten op het gebied van de publieke gezondheid heeft. In dat kader onderschrijft de gemeenteraad dan ook de noodzaak van heroriëntatie op de taken van de GGD. Niet alleen in het licht van de schaalsprong en alle ontwikkelingen, maar ook vanwege de financiële positie van de gemeente(n).

Terughoudendheid in begrotingsgroei
De financiële positie van gemeenten staat onder toenemende druk. Daarom hanteren wij het uitgangspunt dat verhoging van de gemeentelijke bijdrage enkel aanvaardbaar is indien het gaat om objectief onderbouwde loon- en prijsontwikkelingen (indexatie). Nieuwe of structureel hogere uitgaven die verder reiken dan indexatie zijn niet vanzelfsprekend en dienen eerst inhoudelijk én financieel goed gemotiveerd te worden, inclusief dekkingsvoorstellen binnen de eigen begroting van de GR. Ook willen wij u erop attenderen dat de middelen voor in ieder geval wijk-GGD, IZA en GALA (vooralsnog) incidenteel van aard zijn. De extra inzet die gemeente(n) in dat kader bij de GGD afnemen dient, in tegenstelling tot wat u in uw programmabegroting stelt, dan ook niet tot structurele vergroting van de financiële armslag gerekend te worden.

Rijksoverheid als eerstverantwoordelijke
Wanneer de rijksbijdragen voor regionale opgaven uitblijven of ontoereikend blijken, mag dat niet automatisch leiden tot een zwaardere financiële last voor deelnemende gemeenten. In dat geval achten wij het noodzakelijk dat de GR eerst besparingsmogelijkheden en alternatieven onderzoekt, alvorens een hogere gemeentelijke bijdrage te overwegen.

Signaalfunctie richting GR’en
Wij willen als gemeente, in lijn met eerdere signalen vanuit de VNG en de gemeentelijke begrotingscirculaire, meegeven dat we de komende jaren uitgaan van financiële terughoudendheid bij alle gemeenschappelijke regelingen. Daarbij hoort ook dat structurele ophogingen van budgetten niet wenselijk zijn, tenzij deze direct voortvloeien uit wettelijke taken en (gedeeltelijk) worden gecompenseerd door het Rijk.

Tot slot
De gemeenteraad hecht aan een gedegen proces rondom de heroriëntatie om te komen tot een toekomstbestendige GGD. In uw programma-begroting beschrijft u dat de colleges en gemeenteraden van alle 21 gemeenten betrokken zullen worden bij de door u beschreven stappen. Hierin wordt niet ingegaan op de wijze waarop dit zal gebeuren. Graag worden wij tijdig meegenomen in dit proces, gezien het feit dat er in september al een implementatieplan en financiële doorvertaling moet liggen.

Mocht u nog vragen hebben?
Neemt u dan gerust contact op met Jeroen de Leest, beleidsadviseur Gezondheid & Preventie. U bereikt hem via j.d.leest@geldrop-mierlo.nl of via telefoonnummer: (06) 50 12 39 83.

Met vriendelijke groet,
Gemeenteraad Geldrop-Mierlo,

griffier, voorzitter,

W.H.F. Geboers J.C.J van Bree

Deze brief is digitaal ondertekend en daarom niet voorzien van een fysieke handtekening.